

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizație a activității de întreprinzător)
(nr.391 din 19.12.2024)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați în Parlament, având ca temelie prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit notei de fundamentare, proiectul a fost elaborat în scopul reducerii poverii financiare asupra sectorului privat, stimulării investițiilor și creșterii atractivității economice a Republicii Moldova. În acest sens, prin proiectul vizat se propune ca toate documentele prevăzute de angajamentele internaționale ale Republicii Moldova solicitate agenților economici exclusiv în interesul statului să fie furnizate gratuit, în special, cheltuielile aferente eliberării, emiterii și actualizării documentelor și certificatelor privind identificarea beneficiarului efectiv, care în prezent sunt achitate de agenții economici, să fie acoperite integral din bugetului de stat, iar sumele respective achitate după data de 1 ianuarie 2024 de către agenții economici, să fie restituite.

3. Proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de atribuțiile de baza ale Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra necesității respectării prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017, potrivit cărora, proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare, se transmite spre avizare autorităților publice centrale responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.

5. Concomitent, atenționăm asupra necesității respectării prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, a Hotărârii Curții Constituționale nr.29/2001 privind

interpretarea prevederilor art. 131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și ale art. 58 alin.(2) din Regulamentul Parlamentului, potrivit cărora proiectul de lege poate fi adoptat doar în condițiile acceptării prealabile de către Guvern.

Or, nerespectarea condiției respective, constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție în materie de legiferare în domeniul bugetar (a se vedea Hotărârile Curții Constituționale nr. 29/2001, § 6; nr.2/2014, §§ 48 și 74; nr.11/2014, § 42; nr.23/2019; nr.8/2021, §84).

6. Constatăm că proiectul de lege este însoțit de Nota de fundamentare succintă, care conține argumente generale, însă se poate observa lipsa unei analize aprofundate. Din analiza argumentelor prezentate de autori la proiectul de lege, putem constata că nota nu face argumentările de rigoare în complexitatea lor și nu explică care vor fi consecințele unor astfel de modificări.

II. Obiecții de ordin tehnico-legislativ

1. Denumirea proiectului de lege nu corespunde art. 42 alin.(4) din Legea nr. 100/2017, care prevede că "dacă actul normativ modifică sau abrogă două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică *laconic* obiectul de reglementare al proiectului".

2. Potrivit Metodologiei de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, adoptată prin Hotărârea Biroului permanent nr.3/2022, „dacă se modifică mai multe acte normative, modificările se expun, de regulă, în ordinea cronologică a datei adoptării actelor normative modificate.”

3. Pentru dispozițiile Art. I și Art. II, urmează a fi indicată sursa publicării legilor.

4. La **Art. I** din proiect,

- menționăm că este necesară redactarea dispozițiilor pct. 1-3, în corespundere cu uzanțele de redactare a actelor normative;

- la **pct.1**, atragem atenția asupra faptului că art.9 din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului deja conține alin.(6).

Obiecția este valabilă și pentru **pct.2**, care propune completarea art. 14 din Lege cu alin. (3). Acest articol are 22 de alineate.

Astfel, urmează să se revizuiască renumerotarea alineatelor respective.

- la **pct.3** se propune completarea Legii nr.308/2017 cu art.15¹, însă, relevăm că în raport cu obiectul de reglementare al Capitolului III din Lege, articolul vizat nu poate fi încadrat în structura acestuia, deoarece conține reglementări cu aplicare temporară referitoare la obligația autorităților responsabile de a executa proiectul de act normativ, de a întreprinde măsuri și proceduri necesare executării. Astfel, în cazul acceptării propunerii date, art.15¹ urmează a fi redactat și plasat în capitolul Legii unde se prevăd dispozițiile finale.

Prezenta normă prevede posibilitatea restituirii sumelor achitate deja de către agenții economici care au plătit după 1.01.2024. Semnalăm că obligația de a prezenta informația și a efectua plata a apărut din momentul intrării în vigoare a Legii nr.66/2023 la data de 01.07.2023.

Suplimentar, consemnăm că Art.I urmează a fi analizat prin prisma corelării lui și cu alte prevederi din Legea nr. 308/2017 (de ex. art.4, 5, 5² care se referă la entitățile raportoare, beneficiarul efectiv, măsurile standard de precauție privind clienții. Articolul 7, 33, și 36 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care prevăd că pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice

unul din documentele obligatorii depuse este *informația despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr.308/2017*, iar taxa pentru furnizarea informației despre beneficiarii efectivi este în mărime de 110 lei (a se vedea compartimentul III, poziția 1 din anexa la Legea nr.220/2007).

Procedura actuală de informare a beneficiarilor efectivi nu presupune eliberarea de certificate privind identificarea beneficiarului efectiv, ci presupune o declarație depusă electronic la Agenția Servicii Publice.

5. La **Art. II** din proiect prevede modificarea Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. La pct.1 al articolului menționat este prevăzută modificarea alin.(3) al art.5 din lege. Menționăm faptul că acest articol nu are alineate. La fel, art.12 nu poate fi completat cu un nou alineat (4), acesta având un singur alineat.

Articolul II poartă un caracter confuz, care ar putea genera imposibilitate în aplicare, ori utilizarea cuvintelor „obligații care nu sunt orientate direct spre obținerea unui beneficiu economic pentru sectorul privat”, „toate documente solicitate exclusiv în interesul statului” promovează neclaritatea procedurilor de control administrativ.

În scopul preîntâmpinării apariției cărorva neclarități la aplicarea în practică a normelor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul aviz.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

ex. Sv.Cicati
tel.569